

Saksframlegg

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
	Oppvekstutvalget	21.01.2020

Saksbehandler: Erik Jakobsen

Arkivsak: 2020/268

Dato: 14.01.2020

Høring - forslag til endringer i forskrift til opplæringsloven om moderasjonsordninger i skolefritidsordningen (SFO)

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Indre Fosen kommune støtter de seks forslagene Utdanningsdirektoratet fremmer i høringen om moderasjonsordninger i skolefritidsordningen, uten ytterligere kommentarer.

Oppsummering:

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet et forslag til endring av forskrift til opplæringsloven om moderasjonsordninger i skolefritidsordningen. Forslaget innebærer at moderasjonsordningene i SFO og barnehage blir like, noe som gjør overgangen fra barnehage til skole enklere for barn og foreldre. At moderasjonsordningene blir like gjør det enklere for kommunen å behandle søknadene. Ettersom det legges til rette for at kommunen kan innhente nødvendige opplysninger direkte fra Skattedirektoratet og Folkeregisteret, vil dette lette kommunens saksbehandling og søkerens omfang av søkeprosessen. Dette vil trolig gjøre at flere i målgruppen vil kunne benytte seg av retten sin.

Saksutredning

Bakgrunn:

Utdanningsdirektoratet har utarbeidet utkast til forskrift om to moderasjonsordninger for SFO, jf. § 13-7 i opplæringsloven (oppl.).

Den ene ordningen er en inntektsgradert foreldrebetaling i SFO, slik at foreldrebetalingen for et heltidstilbud i SFO på 1.-2. årstrinn maksimalt skal utgjøre 6 prosent av husholdningens samlede personinntekt etter skatteloven kapittel 12 og skattepliktig kapitalinntekt. Betaling for mat skal kunne komme i tillegg.

Formålet med denne endringen er å forenkle regelverket og gjøre ordningene for redusert foreldrebetaling mer tilgjengelige, slik at flere i målgruppen tar dem i bruk. Forslaget som er sendt ut tilsvarer så langt som mulig forslaget som er sendt ut på høring om foreldrebetaling i barnehager.

Den andre ordningen som skal innføres er gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.-7. årstrinn, jf. oppl. §13-7 første ledd. Ordningen gjelder ikke elever som har ordinær plass i SFO på 1.-4. årstrinn, eller der kommunen lokalt har valgt å åpne for et ordinært SFO-tilbud for elever på 5.-7. årstrinn.

Friskoler og private tilbud omfattes ikke av oppdraget.

Utdanningsdirektoratet foreslår at bestemmelsene tas inn i kapittel 1B «Skolefritidsordninga» i forskrift til opplæringsloven som følger:

§ 1B-1 Reduksjon i foreldrebetalinga ved låg inntekt

Kommunen skal ha ei ordning som kan tilby reduksjon i foreldrebetalinga. Foreldrebetalinga skal per barn i SFO på 1. eller 2. årstrinn utgjere maksimalt seks prosent av hushaldet si samla brutto personinntekt etter skattelova kapittel 12 og skattepliktige kapitalinntekt det siste året.

Hushaldet kan søkje om reduksjon i foreldrebetalinga til kommunen. Vedtaket frå kommunen gjeld for eitt skoleår om gongen.

Med hushald meiner ein i dette kapittelet ektefellar, registrerte partnerar og sambuarar. Som sambuarar reknar ein to ugifte personar over 18 år som bur saman, og som har budd saman i eit ekteskapsliknande forhold i minst 12 av dei siste 18 månadene, eller har felles barn. Dersom søkjar er sambuar utan felles barn, må søkjar opplyse kommunen om dette.

§ 1B-2 Innhenting av opplysningar frå kommunen

Når kommunen behandlar søknader om redusert foreldrebetaling etter § 1B-1, skal kommunen, utan hinder av teieplikta, innhente:

- 1. grunnlaget for siste fastsetjing av formues- og inntektsskatt for hushaldet frå Skattedirektoratet for å dokumentere inntektene til hushaldet for det siste året, jf. skatteforvaltningsforskrifta § 3-3-1 (2) bokstav a), og*
- 2. namn på medlemmar i hushaldet, adresse, barn, foreldre, ektefelle/registrert partner og foreldreansvar frå Folkeregisteret*

§ 1B-3 Gratis skolefritidsordning for barn med særskilde behov

Kommunen skal ha eit tilbod om skolefritidsordning for barn med særskilde behov på 1.–7. årstrinn, jf. opplæringslova § 13-7 første ledd. Tilbodet på 5.–7. årstrinn skal vere gratis for foreldra.

Hele høringsnotatet med de spørsmål Utdanningsdirektoratet ønsker svar på kan leses her:

<https://hoering.udir.no/Hoering/v2/889>

Drøfting

Utdanningsdirektoratet har stilt en del spørsmål i høringen som de ønsker å høre om støttes eller ikke.

Første høringspunkt:

Det foreslås å forskriftsfeste at foreldrebetalingen i kommunale SFO 'er på 1.-2. årstrinn maksimalt skal utgjøre 6 prosent av husholdningens samlede kapital- og personinntekt.

Dette forslaget vil føre til økte administrative konsekvenser for kommunen. Dette skyldes at kommunen må behandle søknader om inntektsgradert foreldrebetaling og behandle klager. I tillegg vil ordningen kunne medføre økte økonomiske konsekvenser for kommunen.

Regjeringen har bevilget 58 millioner kroner i statsbudsjettet til ordningen, for å kompensere for de økte kostnadene. For Indre Fosen kommune vil disse konsekvensene bli moderate da

det er egne retningslinjer for redusert foreldrebetaling i avgiftsheftet, som gjør at søknader allerede behandles og reduserte betalinger allerede praktiseres. At Utdanningsdirektoratets forslag til ordning for foreldrebetaling i SFO samsvarer med ordningen for foreldrebetaling i barnehager som er sendt ut på høring gjør at overgangen fra barnehage til SFO blir lettest mulig for foreldre og barn. Dette vil også gjøre kommunens saksbehandling enklere ettersom prosessene blir like for SFO og barnehage og at det legges til rette for at kommunen uhindret kan innhente de nødvendige opplysninger direkte fra Skattedirektoratet og Folkeregisteret.

Kommunedirektøren anbefaler at forslaget støttes.

Andre høringspunkt:

Utdanningsdirektoratet foreslår at husholdningen som inntektsgrunnlaget baseres på omfatter den samme personkrets som for moderasjonsordningene i barnehage. Likheten i personkretsen vil bidra til å gjøre overgangen fra barnehage til skole enklere for søkerne og det vil bli enklere for kommunen å anvende regelverket. Forslaget betyr at husholdningen omfatter ektefeller, registrerte partnere og samboere. Samboere uten felles barn må opplyse om dette.

Utdanningsdirektoratet ønsker svar på om kommunen støtter deres forslag om at samboere uten felles barn må oppgi dette til kommunen når de søker om redusert foreldrebetaling, da disse opplysningene ikke kan hentes ut fra andre steder.

Kommunedirektøren anbefaler at forslaget støttes.

Tredje høringspunkt:

Når kommunen skal fatte vedtak om redusert foreldrebetaling, må den ha husholdningens samlede personinntekt etter skatteloven kapittel 12 og skattepliktig kapitalinntekt for å kunne vurdere om samlet inntekt gjør at foreldrebetalingen utgjør mer eller mindre enn seks prosent av inntekten.

Det er Skattedirektoratet som har opplysningene om skatteytters person- og kapitalinntekter. Skattedirektoratet kan utlevere disse til offentlige myndigheter dersom det er hjemmel for det. Aktuell hjemmel for utlevering av skatteopplysninger til kommunene er skatteforvaltningsloven § 3-3 (3), jf. forskrift til skatteforvaltningsloven (skatteforvaltningsforskriften) § 3-3-1 (2) bokstav a).

Det følger av skatteforvaltningsforskriften § 3-3-1 (2) bokstav a) at opplysninger kan leveres «til offentlige myndigheter som kan ha bruk for dem i sitt arbeid med[...]tilskudd eller bidrag av offentlige midler.»

Utdanningsdirektoratet foreslår at kommunen innhenter grunnlaget for siste fastsetting av formues- og inntektsskatt for husholdningen fra Skattedirektoratet for å dokumentere husholdningens inntekt for det siste året.

Kommunedirektøren anbefaler at forslaget støttes.

Fjerde høringspunkt:

Utdanningsdirektoratet foreslår at foreldre må søke til kommunen om å få redusert foreldrebetaling i SFO, men at kommunen innhenter nødvendige opplysninger fra Folkeregisteret og Skattedirektoratet. Søknadsprosessen vil dermed være lik den kommende ordningen for søknad om moderasjonsordninger i barnehage.

Kommunedirektøren anbefaler at forslaget støttes.

Femte høringspunkt:

Utdanningsdirektoratet foreslår at det forskriftsfestes at SFO for barn med særskilte behov på 5.–7. årstrinn i kommunale SFO'er skal være gratis. Videre foreslås det at forskriftsbestemmelsen kun inneholder en henvisning til oppl. § 13-7, og følgelig ikke legger opp til en selvstendig vurdering av om det foreligger et særskilt behov her. Forslaget er ikke ment å medføre endringer i kommunens plikter etter oppl. § 13-7.

Indre Fosen kommune tilbyr SFO for denne elevgruppen ved behov. Forskjellen ligger i at foreldrebetalingen med dette forslaget uteblir. Barn med særskilte behov har som regel ytterligere ressurser knyttet til tilbudet, noe som gjør at foreldrebetalingen blir liten i denne sammenheng.

Kommunedirektøren anbefaler at forslaget støttes.

Sjette høringspunkt:

Utdanningsdirektoratet ønsker svar på om kommunen støtter endringsforslaget i sin helhet, med følgende merknader:

Merknad til § 1B-1

Bestemmelsen slår fast at kommunen skal ha en ordning som kan tilby reduksjon i foreldrebetalingen, slik at den per barn maksimalt utgjør seks prosent av husholdningens samlede brutto personinntekter etter skatteloven kapittel 12 og brutto skattepliktig kapitalinntekt i siste år. Bestemmelsen gjelder kun for foreldre med barn på 1. og 2. årstrinn.

Dette medfører at skattefrie overføringer som barnebidrag, kontantstøtte, barnetrygd m.m. ikke skal inkluderes. Skattepliktige kapitalinntekter er blant annet renteinntekter, aksjeutbytte, gevinst ved salg av eiendom og løsøre, leieinntekter, bruksrettigheter i kapital og vederlagsfri bruk av andres eiendeler. Dette dokumenteres med husholdningens skattemeldinger fra det siste året.

Bor foreldrene hver for seg og barnet bor fast hos begge foreldrene, skal foreldrebetalingen beregnes ut fra inntekten til husholdningen til den forelder som har samme folkeregistrert adresse som barnet.

Forslag til nytt andre ledd slår fast at det skal søkes om redusert foreldrebetaling til kommunen, og at ordningen kun gjelder kommunale skolefritidsordninger. Det betyr at skolefritidsordninger tilknyttet friskoler eller private tilbud ikke omfattes av ordningen.

Vedtaket gjelder for ett skoleår av gangen. Et skoleår starter i august. Retten til redusert foreldrebetaling inntreffer fra oppstarten av hvert skoleår, uavhengig av når kommunen fatter vedtaket. Kommunen må gi reduksjon fra skoleårets start.

Klage på vedtaket reguleres av forvaltningsloven. Vedtaket kan påklages til kommunen etter hovedregelen i forvaltningsloven § 28 andre ledd.

Forslag til nytt tredje ledd regulerer hva som menes med «hushald» i kapitlet. Aleneforeldre utgjør også en husholdning etter bestemmelsen, i tillegg til de andre husholdningene som er opplistet. Videre stilles det krav om at samboere uten felles barn opplyser kommunen om dette.

Merknad til § 1B-2

Bestemmelsen gir kommunen hjemmel til å innhente grunnlaget for siste fastsetting av formues- og inntektsskatt for husholdningen fra Skattedirektoratet for å dokumentere

husholdningens person- og kapitalinntekt for det siste året. Kommunen gis også hjemmel til å innhente navn på husholdningens medlemmer, adresse, barn, foreldre, ektefelle/registrert partner og foreldreansvar fra Folkeregisteret for å finne ut hvem som omfattes av husholdningen.

Merknad til § 1B-3

Bestemmelsen slår fast at tilbudet om skolefritidsordning til barn med særskilte behov på 5.–7. årstrinn skal være gratis. Foreldre til barn med særskilte behov vil også kunne være omfattet av moderasjonsordningen om reduksjon i foreldrebetalingen ved lav inntekt på 1. og 2. årstrinn, dersom vilkårene er oppfylt.

Bestemmelsen henviser til opplæringsloven § 13-7 første ledd, og «barn med særskilte behov» må forstås i samsvar med lovbestemmelsen. Det skal ikke foretas en selvstendig vurdering av om det foreligger et særskilt behov etter forskriftsbestemmelsen.

Det gis ikke noen nærmere anvisning på hva som menes med «barn med særskilte behov» i opplæringsloven § 13-7. I Ot.prp. nr. 67 (2002-2003) s. 31 vises det til at bestemmelsen må sees i sammenheng med lovens krav om at funksjonshemmede barn skal ha gode utviklingsmuligheter, jf. opplæringsloven § 13-7 andre ledd.

Kommunedirektøren anbefaler at forslaget støttes.